

USUS E VERSU XIII.

(1) Ecclesia afficiantur etiam gentiles, ut b. l. filia Tyri L. de vocatione gentium.

(2) Conversi opibus muneribus suis inserviant eccl^{esi}: vid. Jes. XLIX, 23. LX, 10. seqq.

(3) Ecclesia omni veneracione digna: Matth. XVIII, 17. cave tamen, solam hic intelligas Romanam.

(4) Divites populorum vel opulentii non exclusi sunt à regno cœlesti, modò non confidant in opibus suis: Marc. X, 24.

USUS E VERSU XIV.

(1) Ornatus splendorque ecclesie non est carna- lius, consistens in copia affectarum, opibus pompâque exter- nâ, qualis ostentatur à Papatu, verum interior homo cor- dis: 1. Pet. II, 3.

(2) Vestimur à Sponso in baptismô. Galat. III, 27. imò per totam vitam, quonies obrepit nuditas: Apoc. III, 18.

(3) Aurum gemmasque omnes, superat cultus mun- dus vè anima, cælitus donatus.

USUS E VERSU XV.

(1) Adductio Sponsæ ad regem sit tam in regno gratia, quam gloria. Officium hoc est ministrorum eccl^{esi}, (2. Cor. XI, 2.) ubi simul nostrarum est partium, vo- cantibus his prompte assurgere, nec ulla carnis remoras admittere. Conf. Matth. XXII, 5. Luc. XIV, 18.

(2) Acu picta sunt ornamenta, à Sponso ipso profecta.

(3) Apud Regem vera demum beatitudo atque gau- dium: Ps. XVI, 11. CXXVI, 2. Joh. X, 26.

(4) Quisque virginali studeat mundicie, ut Spon- sam comitari queat: Matth. V, 8.

PSALMI XLVI. DISPOSITIO.

Asylum fidelium. Deus bellator optimus maximus. Deo duce tuti.

Commendatur h̄ic Ecclesiæ Protector optimus securitasque admiranda, ubi post titulum vers. I.

I. Propositio: *Deus est nostrum perfugium, robur, auxiliator in angustiis: vers. 2.*

II. Consecutarium: (1) Aequanimitas: non timemus: vers. 3. ubi simul exponitur tempus pericolosum: tum terræ immutatae, tum montium in mare dejectorum: ibid. tum flu- euum perstrepentum: vers. 4. (2) Indemnitatis Hierosolymæ, tanquam urbis Dei, ubi ejusdem habitaculum, itemque fluvius ac rivuli exhilarantes: vers. 5. (3) Ratio indemnitatis: *Dei presentia quotidie auxiliaris: vers. 6.* (4) Illustratio per oppositionem re-

A (5) Qui ecclesiam non habet in terris matrem (que anima non ejus est amica,) non habet in cœlis Dœum Patrem.

(6) Diverso respectu ut Sponsa est & leo & agnus: sic anime quoque pia sunt & Sponsa, & Sponse amicæ & milites, & virgines, &c.

USUS E VERSU XVI.

(1) Gaudium & exultatio apud Christum reservata tur purissimè ac perfectissimè: 1. Pet. I, 8.

(2) Palatum regium nobis jam inexplicabile: Apoc. XXI, 10. 1. Cor. II, 9.

USUS E VERSU XVII.

(1) Defectus hujus seculi restaurantur largissimè: si quis amisit hic propter evangelium parentes, &c. centuplum recipier: Matth. xix, 29.

(2) Ut liberorum proventus in conjugio compensat sat parentum ordinariè desertionem, Genel. II, 24. ita in rebus fidei singulare prorsus gaudium enascitur ex libe- rorum Christi spiritualium multiplicatione: Jesa. XLIX, 18. seq.

(3) De regeneratione per Spiritum & aquam, de ge- neratione per semen verbi, vid. Joh. III, 5. 1. Pet. I, 29.

(4) Principatus filiorum ecclesie non est secularis, sed spiritualis, regimen concernens animarum. Huc Matth. xix, 28. vid. L. de Ministerio.

USUS E VERSU XVIII.

(1) Celebratio divi nominis debet esse catholica, tam rati- one locorum, quam temporum singulorum.

(2) Incumbit hoc non clericis tantum, sed populis universis. vid. Psal. xxii, 23. seqq.

PSALMUS XLVI.

gnorum mundanorum, gentium, terre, quæ Deo tonante commoventur insigniter: vers. 7. Ve- rum urbs Domini nil horum sentit Deo præ- side præsente: vers. 8.

III. Exhortatio ad æstimium divinæ be- neficentiæ: ubi 1) actus requisitus est; agi- te, inspicite, vers. 9. cessate, cognoscite: vers. 11.

C (2) Objectum: (a) in genere; opera Domini, vers. 9. (b) speciatim: vastitates in terra: ibid. belli exterminium, vers. 10. armorum bellicorum abolitio, ibid. solius Israélitici Dei ve- ritas: vers. 11. exaltatio ejusdem per universum terrarum orbem: ibid.

IV. Conclusio gratulatoria de præsidio di- vino: vers. 12.

EXPLICATIO VERSUS I.

filiis Korachi:) vide Psalm. XLII, 1.
על מורה ע super vel juxta certum quadam instrumentum musicum:) aut juxta mo- dulos vulgaris cuiusdam cantilenæ, Ebraicis alioquin satis nota, cuius initium erat Alamoth: ita Vatablus, Aben Esra, &c. Alii, ut Junius & Pi- scator, ad acutam referunt symphoniam, habitò scilicet respectu ad acutam vocem Virgum, quæ aliæ eodem h̄oc titulō insigniuntur Psalm. LXVIII, 26. Cant. I, 3. VI, 8. à singulari על מורה virgo. Semel adhuc simili occurrit in significatu I. Paral. XV, 20. ubi cantores enumerantur He-

man, Asaph &c. פְּמַצְלָתִים cum cymbalis æneis ad clangendum: & Zacharia, Asiel &c. לְהַשְׁמִיעַ עַל מָוֶה בְּנֵבְלִים cum nabilis עַל sic v. 21. Mattit- jahu, &c. בְּכֻנְרוֹתָה עַל רְשָׁמְנִירִים cum citharis עַל su- per octava: ubi sanè de unâ unius cantilenæ initiali voce non potest accipi, sed potius de certo musicæ genere, quod ad illum locum parallelum pluribus declarat Junius; vel de certis instrumen- tis, quæ nabiis adjungi forte consueverant: po- steriori modò Kimchi, & Rashi. Lutherus: von der Jugend. Belga refinet: op Allamoth: reci- tatisque aliquot in margine sententiis conclu- dent: videri I. Paral. XV, 20. per hoc denotari eine Laute/ hohe oder grobe Musicam.

EXPLI-